

S'ENCRUIA DEIÀ

DESEMBRE 84

nº 54

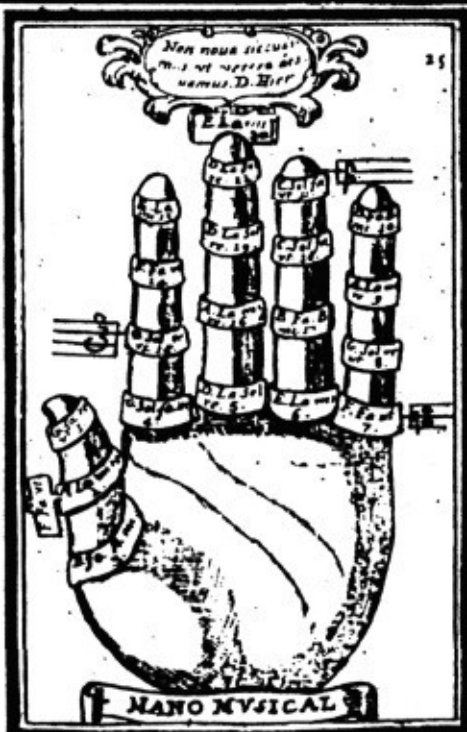
PREU: 60 Ptes.

D.L. PM-415-1979 RM. 945.416

ESTUDIS BALEARICS

El nº 14 de la revista de la Conselleria d'Educació i Cultura "Estudis Balearics" és al carrer. Els articles són: "Sistema hidràulic i repartició colectiva de l'aigua a Mallorca: un model d'adaptació ecològica". De M.A. Carbonero. "Els roters i el sistema de rotes dins l'estructura agrària de la comarca d'Artà al primer terç del segle XIX". De J. Alzina. "La versió catalana de la Cirurgia de Teodorico de Luca por Guillem Corregger de Mayorchá" de A. Contreres. "El Alcazar de Manacor" de J. Sastre. "Un proceso extraño" de J. Nicolau. "Quatre anys de reciclatge a les Illes Balears" de P.J. Carrió. I "Excavacions d'urgència a la necròpolis Magontana" de C. Rita.

La revista Pòrtula, de Marratxí, ha presentat recentment l'edició d'una col·lecció intitolada "Curiositats Impreses". El primer número és una Mà Musical del segle XVIII, usada en aquella època com a sistema mnemotècnic en l'ensenyament de la teoria musical.

La presentació en tamany foli i a damunt cartolina imitant color d'antiga factura permet, una vegada enmarcat, que pugui esdevenir un atractiu detall decoratiu.

Per 100 ptes., el podeu trobar a les llibreries: Embat, Jovellanos i Ripoll, o comanar-ho directament a la publicació.

ES TEMPS

Dia	PRECIPI. TACION mm	METEOROS OBSERVADOS		VIENTO DOMINANTE	Nombre de la Estación	
		m	t		Nombre	Número
1	-				Son Bujosa	
2	7'0	•	•	0	Provincia	Balears 16-1
3	-				Mes	Noviembre
4	-				Año	1984
5	17'5	•	•	NO	Observador	Gabriel Payeras Vives
6	-				Suma	54'0
7	-				NUMERO DE DIAS DE:	
8	-				Lluvia	• 10
9	-				Nieve	* -
10	30'5	•	•	SE	Granizo	△ -
11	15'1	•	•	E	Tormenta	⚡ 4
12	-				Niebla	☁ -
13	12'2	•	•	NO	Rocío	☂ -
14	5'2	•	•	NO	Escarcha	❄ -
15	-				Nieve cubrió suelo	☑ -
16	1'0			0	DIAS PRECIPITACION	
17	0'3	•	•	0	< 0,1 (ip.)	-
18	2'5	•	•	0	≥ 0,1	1
19	-				≥ 1,0	5
20	-				≥ 10,0	3
21	-				≥ 30,0	1
22	-				PRECIPITACION MAXIMA EN UN DIA 30'5 mm. día 10	
23	-				Viento dominante	
24	-				En los días de lluvia	0
25	-				En el día d más lluvia	SE
26	-				Suma	8'2
27	-				Precipitación total del mes	98'5 mm
28	-					
29	-					
30	8'2	•	•	50		

Un sol
fi:
Mallorca.

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

ASSOCIACIO PREMSA FORANA
DE MALLORCA

EDITORIAL CONJUNTA

QUI FÀ LA NORMALITZACIÓ LLINGÜÍSTICA?

De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles de Mallorca i de la resta de les Illes Balears, han estat els qui han servat, amorosidament, la llengua que les nostres mares ens varen ensenyar, ja des del bressol. De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles de les nostres contrades, han estat els qui, calladament, sense fer renou ni espants, han vetllat, han amoixonat i han besat el nostre bell parlar.

De tota la vida, de sempre, de temps llunyans, els pobles nostres -"nostres"- han estat qui, robant temps al temps, i alleugerint la butxaca de diners, han escrit, han publicat premsa forana, amb la parla nostrada. Som, els forans, els qui hem conservat, a través de la premsa, les belles costums d'escriure amb el sonòr parlar que ensenyà, a cada un de nosaltres, nostre poble. La mal anomenada Prensa Forana, lluitant contra vent, contra marejol, i contra mil i una coses més, ja sia semanalment, quinzenalment, o mensualment, escriu amb la llengua normalitzada i, desgraciadament, tot patint dels cap.pares, dels directors i tècnics qui ens comanden, ens resulta que, suposam amb la millor de les intencions, quasi ens neguen el pa i la sal de les ajudes per esparcir la cultura popular, emprant la llengua normalitzada.

També es trist que, certa premsa ciutadana rebi, amb una freqüència quasi ofensiva per a nosaltres, noltros, unes bones planes de propaganda -pagada naturalment amb doblers de tots- un dia rera l'altre, els sempre substituïts però necessaris doblers. Escriuen, llavors, planes en la nostra llengua?. Fan cultura mallorquina, balear, emprant el parlar de fill major de nostra raça?. O culturitzen Mallorca i les Balears ensenyant yambé la bella llengua castellana?. Com quedam?, Qui está normalitzant la nostra llengua?. La premsa ciutadana o la premsa forana?. Les mes de trenta publicacions associades, escriuen part o tot en Català o Mallorquí o Balear. I, ens demanam, quants de milions van destinats a aquestes publicacions?. Quantes de mils de pessetes ajuden a paliar les quantioses despeses d'aquesta premsa humil, senzilla i nostrada?.

Si realment la premsa de Ciutat normalitza la llengua, encara que sia pòc a pòc, nosaltres no hi tenim res a dir. Tan sols aixecam la nostra veu, que cada dia torna més forta, simplement perquè els forans ja no tenim aquella pòr ancestral i ens sentim alliberats de la pressió de la Ciutat de Mallorques.

Avui demanam ..... Demà, exigirem!.

DEL DICCIONARI D'EN JOAN MAS

AMIC

SINONIMS:

Intim, alter ego, amicíssim, compare, confident, company (v), camarada, confrare.

LOCUCIONS:

Amic de bon dia (o "de barret"). Amic de la bossa, o de l'olla. Amics com el diable i la creu. Fer cara de pòcs amics. No tenir amics ni parents. Fer amics i diners. Esser amics de l'ànima, o corals. Estar bé amb sos amics. A preu d'amic. Tan amics com abans (sol expressar indiferència: "I si no vens, tan amics com abans"). Esser corda i poal. Esser el braç dret d'algú. Fer un braç i un còr. Esser part de cuixa (persona molt acostada per parentesc o amistat). Esser cul i merda. Esser dues ànimes dins un cos. Esser carn i ungle. Allà on va el bou va el picarol (es diu de dos amics que sempre van plegats). Esser com marit i muller. Fer cambra i cuina.

DITES:

- D'amics, pocs i bons (o "pocs i fins").
- Val més un bon amic que un parent ric (o "que cent parents").
- Com més amics, més clars.
- Molt amiguets, però es comptes nets.
- Els parents, axí com són: els amics, triau.los bons.
- Si vols per amic algú, no siga més ric que tú.
- Amic i trasto que no serveix, si els perds no fa res.
- Amics pes jocs i sa bossa no la'm tocs.
- Amic lleial, i darrera un punyal.
- A l'amic i al cavall, no el cansis mai.
- Si vols esser amic del gat, grata.li el cap.
- Amic i ví, com més vell, més fí.
- Si fas amics, fes.los rics.
- Se conèixen els amics, a la presó i en el llit.
- Qui de tothom és amic, o és molt pobre o és molt ric.
- Primer som jo que mos amics.
- Qui té amics, té fatics.
- No estiguis sol, ja t'ho dic, amb muller de ton amic.

PENSAMENTS:

Per tenir enemics i vèncer, s'han de tenir amics excel.lents. (J.PLA)

Tenia molts amics importants perquè sabia escoltar. (MAS)

L'home no té amics, qui en té és la seva fortuna. (NAPOLEÓ - PLA)

Els anglesos diuen que un home mai no hauria de trobar el seu alter ego, perquè això el faria desgraciats a tots dos. (VERDAQUER)

Si creus que m'has de donar explicacions, és que encara no som del tot amics. (SANTANDREU)

Descobrir que tenim defectes - d'aquells que no sabem convertir en formes de caràcter - en comú amb qualche amic, és una manera certa d'allunyar-se de l'amic. (V.PUIG)

Els amics són una ficció basada en una experiència momentània. (EMERSON - MIRÓ)

Un amic fals és com l'ombra que només ens segueix mentre fa sol. (DOSSI - MAS)

L'amistat, a vegades, és saber fer, únicament, de palangana. (N.POMPEIA)

Hi ha homes que no es poden alliberar de les seves pròpies cadenes i no obstant això salven els seus amics (NIETZSCHE - AGUILÓ)

Tenir massa amics és no tenir-ne cap. (PROVERBI ÀRAB - MAS)

Vols honrar el teu amic mostrant-te tal com ets? Doncs si ho fas, t'enviarà a filar. (NIETZSCHE - MAS)

IMATGES:

M'agrada que un amic m'abraci i em digui que som formidable, però m'emprenya si al mateix temps em posa mà a la butxaca. (F. SALVA)

Com desitjava de tenir algú a qui poder dir que estava trist! (GREENE-MAS)

Sempre m'has tingut de la teva banda. T'he escoltat sempre; sempre t'he defensat al davant dels altres, què més podia fer per tu (A. GUAL).

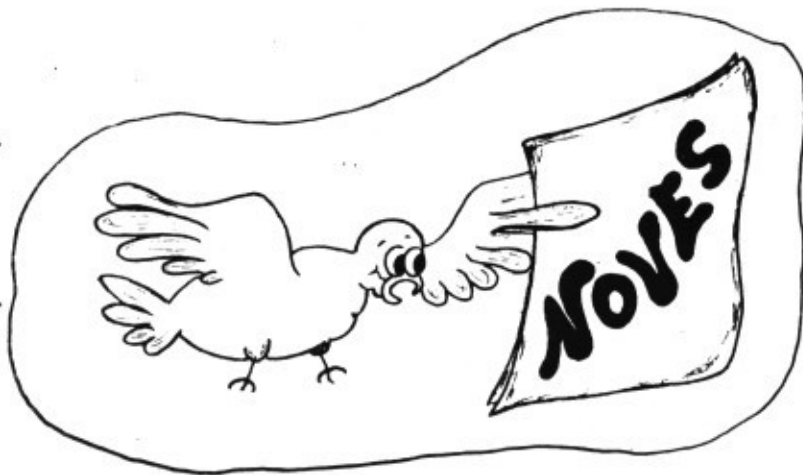
RAZZIA GAMBERRISTICA.-

Un grup d'incontrolats, en la nit del diumenge dia 9, en feren de les seues per a devers Ca'n Quet; feren fòcs i destruïren materials per un cost molt elevat.

¿De qui es la culpa?

També va desaparèixer un "600", vell i renquejant que pogué arribar només fins a davora Sa Capella de Sòller.

¿Qui era el xòfer?

S'ESCOLA.-

Aquest mes, molta moguda per a devers s'escola, moguda oficial i de s'altra.

Amb tots els problemes que hi havia plantejats del mes passat ençà, sortí un article a doble plana al diari "Balears" de Ciutat, que armà molt rebumbori i va haver-hi gent que es posà massa nerviosa.

De segur que a rel d'això, es començà a moure la cosa, i es rebé la visita de l'Inspector de la Zona, que es passà tot el matí a l'escola.

Després, vingueren dos membres del còs tècnic del Ministeri, que també es passaren el matí anant amunt i avall per el Poble.

Ses darreres noves que hi ha, son de que la qüestió dels excusats pòt tenir una pronta sol.lúció.

Per altra part, fins i tot es senten rumors d'una escola nova.

La veritat, es que molta cosa de còp ens pareix, emperò ..... qualche cosa es farà, i com més millor.

El mes que vé, es segur que hi podrà haver informació mes extensa sobre tot lo que passa.

ALTRE GOVERN A L'ESGLÉSIA.-

Complit el manat de la Junta Parroquial, s'en ha elegit i s'ha constituït una nova.

Procurarem saber oficialment qui son els membres, per així mes ò manco poder veure per a òn anirán els tirs.

De moment, amb lo pòc que sabem, es despren que la línia que seguirán, será la que es diu "continuista".

REIS.-

Per cert, que s'acosten els Reis, i per la cel.lebració de la cabalgata en principi hi ha un parell de problemes.

Voldríem que no existissin, que tot es passi feliçment, que les persones es desencaparrotin lo suficient per pder.se entendre; perquè aquesta qüestió, per tal no es repeteixin els fets que tots coneixem, només amb això!! tot arreglat.

Sobretot, no vos enfadeu, i tot anirà bé.

AIGUA ALTRE VEGADA.-

S'embotelladora ha tornat a obrir.

Després de les vacances del personal, després de les plujes habudes, aigües per llarg i la gent amb ganes de fer feina, ja podem tornar a veure els camions carregats de caixes ..... va bé.

¿Qui era que deia que no tornarien a obrir?

-Saps que n'hi ha de gent mal pensada .....

P.D.- Ah!, no voldríem que ens diguessin que no es veritat que ha estat tancat, eh!; que ho sabem!.

INAUGURACIO.-

Segons diuen, s'ha inaugurat una nova galeria d'art, que du per nom S'ESCALA. Lo primer que s'hi ha fet, ha estat una exposició-homenatge a Bernat Sanjuan, pintor català que estigué molts anys afincat a Deià.

No podem informar mes, perquè lo cert es que no sabem res mes. ... Ah sí que per arribar-hi, hi ha moltes escales i escalons.

MES INAUGURACIONS.-

En Paco de Ca'n Quet, dia primer de Desembre, ens va obrir les portes del seu nou cafè.

Nom: "Bar-Restaurant Deià". De moment només està en marxa el cafè, emperò ens ha dit que per festes ja tindrà el restaurant obert.

Enhorabona, i que duri!!! ..... tots ben sadolls!!!

Començam a aplicar la Reconversió Industrial.

FESTES.-

A l'Església, ses Matines, mes ò manco com cada any:

-Missa

-Cantaires, músics i dançadors.

-Sibillà.

-Angel

i una obra curta de teatre, que no serà Na Rebeca i Na Susaina.

¡UEP!, i sa xocolatada, que segons es diu, enguany l'haurán de fer a dins una tenda de campanya.

DOBLERS.-

Per cert, a força de forces, estira que estira, demana que demana i embu xaca que embutxaca, ens han bastat els doblers per que S'ENCRUIA pogués arribar fins a fi d'any. No es que ens en hagin sobrat molts, no, tot just amb lo que queda ens basta per una botella de xampany; i d'el barato!!

Esperem només que l'any que vé podem dir lo mateix.

Per cert (i això no té res a veure amb sos doblers), a aquests falsos agorers i profetes de mala canya que pregonen i diuen que s'Encruia es convertirà amb una revista per a quatre amics, els hi voldríem dir que es massa fàcil, i per supost gens arriscat, criticar de lluny i quedar-se muts quan no toca. Tenen una manera de combatre-ho; senzillament col·laborant a fe coses, així podrán dir lo que vulguin a davant de tots i de cada vegada la revista serà de mes i mes amics, fins que ho sian tots. Està entès??, ha! idè, aviam si aquesta vegada es la bona, que mai s'ha rebutjat cap escrit ho col·laboració de ningú. Gràcies i fins a l'any que vé.

L'ARRIBADA D'UN AMIC.-

Fins a darrera hora no ens ho pogueren confirmar, emperó lo cert és que en Salvador Gamí sí ve a fer Nadal entre noltros.

- Que tengues unes Bones Festes, Salvador. Vora la teva Família, els amics, companys .... et desitjam lo millor.

DONANTS DE SANG.-

La Germandat de Donants de Sang de Mallorca, ens ha fet arribar el remun estadístic de la seva activitat durant l'any 1984, fent especial referència a la zona VI que correspon a la nostra comarca.

POBLES	ZONA VI		TOTAL DONANTS
	DONANTS NOUS	LITRES	
Bunyola	4	23'5	189
DEIA	2	7'9	46
Esporles	5	20'6	101
Fornalutx	-	----	60
Soller i Port	12	87'4	322
Valldemossa	2	11'6	56
	<u>25</u>	<u>151'0</u>	<u>774</u>

ROBERT GRAVES.-

En el nº 53 del mes de Novembre ja donarem la noticia. En Robert Graves tengué un petit homenatge a Ciutat (Galeria Biblos). Aprofitant aquest aconteixement volem felicitar-lo a Ell i a tot el Poble amb un poema seu.

CONVERSACIONES POETICAS DE FORMENTOR

I overheard two poets
Down by the sea
Discussing a burdensome
Relativity.

Thought has a bias,
Direction a bend
Space its inhibitions,
Time a dead end.

Is whiteness white ?
O then call it black
Farthest from the truth
Is yet half way back.

Effect ordains cause,
Head swallowing its tail.
Does whale engulf sprat,
Or sprat assume whale?

The sun shines so hot here
One can scarcely think-
Then swim, poet, swim,
Or drink, poet, drink!

CONVERSACIONES POETICAS DE FORMENTOR

Sin quererlo, oí dos poetas
A orillas del mar
Discutiendo una pesada
Relatividad.

El pensamiento tiene un sesgo.
La dirección su espiral.
El espacio, sus inhibiciones.
El tiempo, un fin final.

La albura, ¿es blanca?
Llámalas negra.
Lo más lejano a la verdad
Ya es la vuelta a la tierra.

El efecto ordena la causa.
La cabeza se muerde la cola.
¿La ballena engulle al arenque?
El arenque, a la ballena sola?

El sol brilla aquí tan fuerte
que no se puede pensar:
nada, poeta, en las aguas.
¡A copear, poeta, a copear!

(Versión castellana, autorizada por R.G.)

Entrevista amb:

MAGDALENA

DEYA

SOLIVELLES

Sovint pensam que la persona a la qual és fà una entrevista precisa d'una presentació. Aquest no és el nostre cas. Ella no necessita presentar-se, avui na Magdalena ens ha obert les portes de ca seva, i ens ha dedicat una estona del seu temps.

S'.-Trobes que avui la dona està més ben considerada que fà uns anys?

M'.-S'ens dubte que sí, emperó no només la dona, sinó també l'home. És a dir, si avui la dona ha canviat és degut al seu propi esforç, la dona ha pogut estodiar i ha demostrat que pot arribar tan amunt com l'home, tot aixó sense ruptures, no parlo de lo que farà la nova generació (els nostres fills), parlo d'avui.

S'.-Aquest canvi, que segons tú beneficia a l'home i la dona a que és degut?

M'.-Baix el meu punt de vista crec que ens cal fer un poc d'història. Cap als anys seixanta esclatà a Mallorca el "boom" turístic i aixó ens influencià, com també ens influencià tot lo nou, lo que aquí era desconegut. Els conjunts de Rock, les modes,... "Quina generació no ha tingut els seus deus? Recort que llegies al diari "La policía ha detenido a fulano y tras tomarle declaración el detenido se ha lanzado a la calle desde una ventana del séptimo piso". Després, a la nit posava la radio en marxa, crec que era -Radio Pirenaica- hi senties que en fulano havia estat detingut i torturat fins a la mort". Eren noves molt confuses, primerament no sabies el que succeïa, després t'adonaves que lo blanc no era blanc sinó negre. I ens parla del "Che Guevara" dels "Beatles" i de l'admiració que cap a ells sentia. Sens dubte que aquets deus influenciaren les nostres vides.

S'.-Passant a un altre capítol. Tú estares quatre anys com a regidora d'UCD, a la legislatura anterior, quina experiència en tregues d'aquest pas per l'Ajuntament?

M'.- Foren uns anys molt bons, hi ferem molta de feina. No te puc dir si el no comptar amb una opocició ens beneficià o perjudicà. Amb aixó no hi entro. En lo que estic d'acord és que alló que ferem era necessari fer-ho, puc assegurar-te que aconseguirem les reformes gracies a que tots els membres hi estarem d'acort.

S'.-No entrarem en detalls, ja que tot hom coneix les reformes. Avui tornes estar dins l'Ajuntament com t'hi trobes?

M'.-Vull senyalar que les circumstàncies son diferents, jò avui no em sent fermada a cap partit, penso que a dins un Poble com el nostre preveleix l'imatge, la persona; no le idees. Aixó dels partits és més a nivell d'Estat i de Ciutat gran, el nostre Poble no precisa de cap partit. Tots coneixen també que el principal motiu que me dugué a tornar a l'Ajuntament: la mort de mestre Pere. (Al cel sia éll). Crec que avui tot ha canviat, no existeix l'esperit de feina d'abans, falta un poc més de confiança...

S'.-Ens pots assenyalar, baix el teu punt de vista, quins son els temes més urgents, dins el Poble?

M'.-Temes urgents tres: primerament, un dels problemes es la falta de col.laboració del Poble en general, encare que aixó es un problema que ve de molt enrre; l'altre es la joventud, no té cap camp obert, per molts de joves tot està fet, crec que els hi falta una empenta o injecció de força. Avui els joves no organitzen les festes, no es fan obres de teatre, ni es sent interès per la música, balls etc... I el darrer son les aigües brutes: pens que aquest es un problema molt greu i que prest o tard ens caldrà resoldre.

S'.-Deixant de banda les tasques de la Vila, com es presenta Nadal?

M'.- Amb molta feina,...

- A vegades un pensa que les dones son unes exagerades, emperó aixó ja ha passat a l'història: na Magdalena com moltes altres dones també fà el seu jornal de feina -.

... Tots els matins a la carnisseria, després a preparar el dinar, els horabaixes a collir uns quants paners d'oliva, preparar el sopar i després a ensatjar una obreta de teatre per el día de Nadal.

S'.-Podriem seguir; seguir entrant en detalls na Magdalena n'es un exemple dins el món femení. I per aquestes festes que mos desitjes?

M'.-Que tots els Deianencs es deixin de particularitats, i personalismes, que Nadal ens acosti a Fer Poble i deixem estar el sentit del ridícul. BONES FESTES A TOTS!

els mamífers de les balears

ORDRE CARNIVORA

Família MUSTELIDAE

MUSTELA NIVALIS

MOSTEL

El mostel és un petit carnívor que es troba arreu a tota Europa, manco a Irlanda. Viu també al Nord d'Àfrica. A les nostres illes viu només a Mallorca i a Menorca, essent totalment desconegut a les Pitiüses.

Tothom coneix bé el mostel. És un carnívor de cos allargat, molt àgil, cobert d'un pelatge curt per tot el seu cos, de coloració terrosa per les parts superiors i blanquinosa per les inferiors. A les nostres illes se'l pot trobar per tot arreu, si bé sembla que és més abundant a les zones de garrigues. És un animal d'hàbits nocturns i diürns. Normalment fa les seves llogueres en els marges o entre munts de pedres.

Es coneixen poques dades de la seva alimentació, si bé podem dir que els petits rosegadors, aucells, rèptils i animals morts en són el seu suport. Per altre banda, la seva morfologia ens indica que es pot aficar dins les llogueres d'altres petits mamífers, com les rates, per caçar-les.

Curiosament la proporció de sexes és ben lluny de la unitat. Totes les dades assenyalen una proporció de 3 a 1 a favor dels mascles. Els mostels són animals molt territorials, que fins i tot poden deixar de reproduir-se quan la densitat de les preses del seu territori és massa fluixa.

Respecte de la reproducció es tenen poques dades, si bé sembla que després d'un període de gestació de 35 dies arriben al món entre 1 i 8 petits. Això es produïx cap el Març-Abril.

El mostel,
només es troba a les
illes de Mallorca i Menorca

Cuina NOSTRA

ESCALDUMS.

Se sofregeix la gallina amb un poc de ceba i tomàtiga. se bull amb poca aigua i a poc a poc i en esser casi cuita s'hi posa una dolça de bescuit picada i un parell d'ametles torrades i picades.

FARCIMENT DE LA PORCELLA.

Per una porcella de mig tamany: dues embostes de panses, capolls i pinyols llevats; mitja embosta de bessons d'ametla, cruus, pelats i tallats; tres ous rebatuts, blanc i vermell, junts a la clovella d'una llimona rallada, i un poc de canyella i sucre, que estiga bé de gust.

NEULES DOLCES.

Tres lliures de farina: dues de sucre; dos ous; un poquet de canyella; dues llimones rallades; una esculla d'oli.
(Amb aquesta quantitat surten unes 200 neules)
Les neules se feien amb unes esmolles, ses neuleres, que en el cap tenien com a dues patenes de planxa de ferro, d'un pam d'ample poc més o manco. Se posava una cullerada de pasta damunt una de les patenes, se clovia l'eina, se posava damunt una caliuera i en poc temps la neula estava feta.

GALLINA, POLLASTRE O INDIOT FARCIT.

Si la cuinera era bona l'hi treia els ossos i l'omplia d'una pasta de carn de mèn o de porc, trempada amb un parell d'ous ben muntats, una picadeta d'herba sana i moradui, bé de sal i un poc de pebrebò. Se cosia i se posava al forn. L'animal s'untava d'oli mesclat amb suc de llimona, i de tant en tant se tornava a untar d'aquest mateix suc, amb un brot de julivert.

Receptes recollides per Antoni Galmés Riera
(Cultura Popular Mallorquina.)

Es cosa que es confon massa
dins nostre modo de viure
el "voler" amb "l'estimar".

Qui vol un ocell, l'agafa.
Qui l'estima el deixa lliure
i, si pòt, l'ajuda a volar.

EN MIRAMASSA I N'ESCOLTAMOLT

- Iddò Tòfol, ja ens tens a damunt Nadal i a dues passes de cap d'any.
- No m'en parlis, ja fa un any que mos coneixem; no es solsament això, es que som un any mes vells!!
- Sí, sí, ... i lo que mos hem contat, que no val res?
- Iddò, i ... per celebrar-ho, un glopet de café i .. salut i força al canut!
- Sshhh!!, no siguis groller ...
- No, precisament, s'altre dia, l'amo en Tomeu m'ho contava: Antigament, tothom duia ses unces d'or aficades a dins un canonet de canya, i com mes pesava, mes ric era. D'aquí ve l'expressió aquesta.
- Ah cony!!
- Ehh!!, ara ets tú el groller ....

- Per cert, que d'ençà que hi ha tanta competència, els cafeters del poble, ja ho veus, estan tots de reforma. Un parell de pots de pintura, quatre dotzenes de blòcs, un tròç mes de barra, i au!, a modernitzar-se, que el temps passa aviat.

- Parlant d'aquestes coses, Anselm, s'altre dia em vaig posar a fer contes, i vaig arribar a una conclusió; que Deià es un dels pobles que té mes barra.

- Que dius ara? Aviam si et mastec un ull!!!.

- Eh, eh, no t'enfadis. Mira, comença a contar en llòc de prendre-t'ho malament:

En Paco	30 pams.
Sa Cova Negra ...	30 pams.
Las Palmeras	40 pams.
Christian's	45 pams.
Charlie Trons ...	60 pams.

ja veus, sense contar hotels ni restaurants que també en tenen, i si he contat bé, pòc mes ò manco m'en han sortit devers 205 pams. Ara, conta tú la gent que hi ha al poble, i veuràs a quant toca per a cada un.
- Escolta tú, i que no saps que no es diu barra, sino tasser?
- Ah sí?, llavors posa tasser .....

- Ah, escolta, i que t'ha tocat qua que cosa d'això d'es bingo?

- D'aquí bingo?

- Sí homo, de sa societat d'es Bin que feren un parell de per aquí. Crec que els hi tocaren mes de mit milió de pessetes.

- Ah sí!, deu esser lo que m'ha di es meu net que l'hi havia tocat.

I que en fan amb tot això?

- Han repartit amb tots els "accio nistes", i fins i tot n'hi ha habu que han fer regalets i han comprat loteria per regalar als amics.

- I si toca, ja veus, per un bingo tothom milionari.

- Això son societats. Aquests de Bingo S.A., ara tenen al manco per passar bones festes.

- Que no la saps a sa darrera?

- Dignes, digues..., emperò crida un pòc que no hi sent gaire ...

- Escolta bé. M'han dit que hi hagué un solleric que demaná permis per posar un "xiringuito" d'hamburgueses, sùc i begudes.

- I, a òn?

- A òn? A sa platja d'es Canyeret!

- No fotis!!, i que l'hi digueren?

- Que no, que no podia esser. Imagina't, si l'hi haguessin deixat posar al final de l'estiu haurien de haver fet balanç:

- Morts:	36
- Ferits greus:	68
- Baldats:	12
- Baralles:	62.346

- Sí, no hauríem guanyat per mercaderia i esparadrap!!, amb lo rabios que son a devers Lluc-Alcari.

- A mí m'ho has de dir.....

- De tots maneres, es una bona festa

Saps que n'hi ha un, per a devers es
lot, que roman a dins un cotxe?
Vatualmò, ja son ganes a devers a-
quests temps!!, amb ses serenes que
i fan per allà baix, els dematins es
leu despertar mes enreventat que una
rosta d'ullastre.
Ca!!, no ho creguis, sempre dorm amb
companyia. Te per companya una botella
de ví i no la deixa mai fer-se enfora.
Ah! deu ser un que veig sempre amunt
avall, que crec que trafica amb ví.
Fotre de beneit!!, no es amb ví que
trafica, amb lo que trafica es amb bo-
nelles.
Com es això?
Mira, ... passa per a una botiga,
saupa dues ò tres botelles buides. S'
en va a la de mes amunt, les hi ven,
en treu cinquanta ò seixanta pessetes,
ja té per una botella plena.
Te dic que n'hi ha poca de sòn per
al món !!.

- No contes res més?
- I, que vòls mes?, només vull desi-
jar-te a tú i a tots els qui ens ll-
geixen, que passin molt bones feste-
que l'any que vé sia millor per a
tots, que poguem tornar a fer xerra-
detes, que els Reis vos duguin mol-
tes juguetes, bon Sant Antoni, bone
torrades, molta d'alegría i fins a
l'any que vé.

- Sí, sí. Que no vos fassin mal els
torrons, ses porcelles ni els indio

Alertau amb so fetge i que sa butxa
ca no quedimolt llaugera.

!!! SALUT A TOTS, AMICS, I BON ANY
NOU!!!

Jofel Anselm

Música

Arribant a certa edat
tots patim qualche folia,
té sort qui l'hi ha pegat
per cantar polifonia.

Pensament molt encertat.

El fer música i cantar
es entreteniment bò
que alegra i esponja el còr
i també ajuda a estimar.

SUMARI

Revista S'ENCRUIA
Nº. 54 - DEIA

Direcció, Lluç Oliver

COL.LABORADORS:

Miquel A. COLL
Tomás GRAVES
Joan MAS
Gabriel PAYERAS
Guillemette ROSSELLÓ
Antonia OLIVER
Sartomeu ROTGER
Joan ROTGER
Jaume SALES
Antoni VIVES

Portada: NADAL 84 - G. ROSSELLÓ
Imprimeix : APOSTOL I CIVILIZADOR - Petra.

llinatges de Deià

MOREY

Morei ò Morey, proviene del latín "Mauritius", nombre de un santo.

Según algunos autores, este apellido es el mismo que Morell, que fue cambiado en algún momento, formando rama propia y por tanto descendiente de los Morell de Catalunya.

Según otros, el apellido Morey es mallorquín, cosa que parece muy posible, ya que casi en la misma época en que se conoce al primer Morell en Mallorca (Siglo XIII) figura una familia Morey en la villa de Artá. (Bernardino Morey, año 1285, era diputado por la villa de Artá.

Miembros de esta familia han destacado a través de la historia, sobre todo en la vida militar, participando en la toma de Nápoles, el sitio de Malta, la guerra de Granada, la batalla de Lepanto y la toma de Túnez.

Armas: Tres moras negras, puestas en triángulo, en campo de oro, con bordura negra.

NOGUERA

Del latín "Nucária", nombre de árbol -nogal-.

Es un apellido aragonés, probablemente originario del lugar de Noguera, en el ayuntamiento de Albarracín (Teruel)

Pasó posteriormente este linaje a Valencia, Catalunya y Mallorca.

La familia Noguera, en Mallorca, tuvo su casa solariega en el lugar de Superna, del término municipal de Puigpunyent, pasando posteriormente una rama de la misma a Lluçmajor.

Armas: Escudo de plata, con un nogal arrancado, y bordura encarnada, con tres veneras de plata, puestas en triángulo.

OLIVER

Olivé o Oliver, nombre de árbol.

Linaje muy antiguo de Catalunya. Estuvieron primeramente establecidos en Barcelona y Tortosa, pasando posteriormente a Mallorca, Aragón, Extremadura y Andalucía.

Los Oliver de Mallorca, tuvieron su lugar en la villa de Felanitx, donde antes del año 1407 poseían el predio denominado "Algorerar" y en Campos el predio "Sa Serra"; extendiéndose posteriormente por otras muchas villas de Mallorca.

Lucas Oliver, fue jurado de esta Ciudad en 1442 y sirvió en la guerra y conquista de Granada.

Miguel Oliver, rico propietario de la Isla, fue duramente perseguido por los Comuneros, que saquearon sus haciendas y le obligaron a marcharse de Mallorca.

Armas: Escudo de oro, con un olivo arrancado de su color natural, y bordura negra.